

Consultatieverslag discussienotitie mededingingsbeleid i.r.t. online platforms

De steeds significantere rol die een aantal online platforms in onze economie en samenleving zijn gaan spelen heeft geleid tot vraagstukken over hun (markt)macht. Om te bepalen in hoeverre het mededingingsinstrumentarium in de digitale economie in staat is om met deze nieuwe uitdagingen om te gaan, is van 19 december 2018 tot en met 3 februari 2019 een discussienotitie met een analyse naar dat vraagstuk in consultatie gebracht. De consultatie was enerzijds bedoeld om de analyse te toetsen en anderzijds om te bepalen wat er in aanvulling op het huidige toezicht nodig is om online markten competitief te houden. De looptijd van de consultatie besloeg zes weken.

Lezers van de discussienotitie kregen elf vragen voorgelegd, die ruwweg in drie categorieën kunnen worden onderverdeeld;

1. Vragen over de mate waarin het huidige mededingingstoezicht in staat is om in de digitale economie te handhaven;
2. Vragen over de (economische) wenselijkheid van ex-ante ingrepen gegeven onzekerheid over de betwistbaarheid van machtsposities in de digitale economie.
3. Vragen over de (economische) wenselijkheid van een aantal mogelijke maatregelen om meer concurrentie teweeg te brengen.

Er zijn achttien openbare reacties op de consultatie gekomen. Die reacties waren afkomstig uit de wetenschap en van onderzoeksbureaus, van juristen, brancheorganisaties, platforms en belangenorganisaties. Doel van de consultatie was om te bepalen of, en zo ja welke, aanvullende maatregelen nodig zijn om concurrentie in de digitale economie te borgen. De reacties op de consultatie hebben hier een belangrijke bijdrage aan geleverd. Naast de consultatie is er een analyse uitgevoerd naar het onderliggende vraagstuk en zijn gesprekken gevoerd met belanghebbenden en experts zoals wetenschappers, juristen, platforms en andere bedrijven. De Tweede Kamer is in mei jl. over de resulterende beleidsinzet geïnformeerd per brief (Kamerstukken: Tweede Kamer, vergaderjaar 2018-2019, 27 879 nr. 71).

Een breed gedragen beeld dat uit de consultatiereacties naar voren kwam, is dat de mededingingsregels voldoen in de digitale economie, maar dat bij de toepassing van die regels nog veel te winnen valt. Op basis hiervan is besloten om de Europese Commissie te verzoeken de richtsnoeren waarin de toepassing van de mededingingsregels wordt uitgelegd, aan te vullen met methodes voor in de digitale economie.

Het beeld over de wenselijkheid van ex-ante ingrepen en het soort maatregelen dat geschikt is om de mededinging in de digitale economie te beschermen, was gemengd. Wel benadrukten veel reacties de heterogeniteit van platforms, zowel wat betreft hun mate van marktmacht als de maatregelen die geschikt zouden zijn om moeilijk te betwisten marktmacht aan te pakken. Dit is meegenomen door in de bovengenoemde beleidsinzet niet voor generieke regels te kiezen, maar door te pleiten voor het opleggen van maatregelen door een onafhankelijke toezichthouder. Die kan ook per geval bepalen welke maatregel proportioneel en effectief is om concurrentieknelpunten weg te nemen.